

D E C I Z I E

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:
Judecătorii:

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală
Valentina Clevadi

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către societatea pe acțiuni „Termoelectrica”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății pe acțiuni „Moldova gaz” împotriva societății pe acțiuni „Centrala Electrică de Termoficare-2” cu privire la încasarea dobînzii de întîrziere,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015, prin care a fost scutită parțial societatea pe acțiuni „Centrala Electrică de Termoficare-2” (actualmente SA „Termoelectrica”) de la achitarea taxei de stat,

c o n s t a t ă:

La 04 februarie 2014, SA „Moldovagaz” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”) solicitînd încasarea penalităților de întîrziere rezultate din contractul de furnizare a gazelor naturale.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, conform contractului de furnizare a gazelor naturale nr.600 încheiat la 31 decembrie 2012, SA „Moldovagaz” a livrat pîrîtului SA „CET -2” în perioada lunilor ianuarie-noiembrie 2013 gaze naturale în sumă de 1 261 037 429,12 lei pentru care pîrîtul s-a achitat parțial suma de 852 714 903,71 lei.

Menționează reclamanta că, pîrîtul a încălcat prevederile p.3.3. din contractul nr.600 încheiat la 31 decembrie 2012, întîrziind executarea obligațiilor pecuniare de achitare la timp a prețului gazelor naturale consumate, pentru ce i-a fost calculată o dobîndă de întîrziere în sumă de 22 545 455,22 lei, pe care refuză să o achite benevol.

În cadrul examinării pricinii, la 17 martie 2015, reclamanta SA „Moldovagaz” și-a modificat și concretizat cerințele din acțiune, solicitînd încasarea din contul SA „CET -2” dobînda de întîrziere în sumă totală de 31 271 263,49 lei și suma de 50 000 lei cu titlu de taxa de stat.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 21 mai 2015, acțiunea a fost admisă și încasat din contul SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”) în beneficiul SA „Moldovagaz” 31 271 263,49 lei cu titlu de dobîndă de întîrziere pe perioada 16 februarie 2013-21 mai 2014 și 50 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 19 iunie 2015, SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”) a depus cerere de apel nemotivată. La depunerea cererii de apel apelantul nu a achitat taxa de stat, invocând situația financiară dificilă a Societății, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată din 24 noiembrie 2015, SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”) a prezentat cererea de apel motivată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015, a fost admis parțial demersul înaintat de SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”), s-a scutit parțial SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”) de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel înaintate de SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”) și s-a acordat termen apelantului pînă la 10 februarie 2016, ora 14:30, pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 20 000 lei, concomitent, explicîndu-i-se că dacă nu v-a prezenta dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 20 000 lei în termenul stabilit, cererea de apel va fi considerată ca nedepusă și va fi restituită fără examinare.

La 09 decembrie 2015 SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”), în termenul prevăzut de lege, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015, cu pronunțarea unei noi soluții privind admiterea cererii de scutire de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului recurentul a invocat ilegalitatea încheierii contestate, menționînd că starea financiară a SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”) este dificilă, fapt constatat și de către Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr.188 din 28 septembrie 2014, Legea nr.148 din 30 iulie 2015 privind ratificarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucții și Dezvoltare.

Menționează că instanței de apel i-au fost prezentate suficiente probe care dovedesc incapacitatea de plată a taxei de stat din cauza aplicării sechestrelor pe toate conturile bancare în valoare de peste 1,2 mlrd. lei în vederea asigurării executării a 13 titluri executorii, iar SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”) nu dispune de mijloace financiare libere de sechestrul pentru achitarea taxei de stat.

La fel, menționează că toate transferurile mijloacelor bănești de către SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”) se efectuează numai cu acordul SA „Moldovagaz” și a executorului judecătoresc.

Susține că, prin admiterea parțială a cererii de scutire de la plata taxei de stat, și obligarea apelantului să achite taxa de stat în sumă de 20 000 lei, instanța de apel îngrădește apelantului SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”) accesul liber la justiție.

La 03 februarie 2016, în adresa intimă SA „Moldovagaz” a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”) cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 09 februarie 2016, intimata SA „Moldovagaz” a depus referință, solicitînd respingerea recursului ca neîntemeiat și menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015 pe care o consideră legală și întemeiată.

Susține intimatul că motivele invocate de recurent referitor la scutirea plății taxei de stat sunt neîntemeiate, deoarece executorul judecătoresc lunar permite recurentului efectuarea diferitor plăți.

La 15 martie 2016, SA „Termoelectrica”, în vederea probării suplimentare a cererii de recurs a anexat avizul poștal și informația plasă pe pagina web oficială a ÎS „Poșta Moldovei”, care confirmă că cererea de recurs a fost expediată instanței de apel la data de 09 decembrie 2015 și recepționată la 10 decembrie 2015, cu respectarea termenului de atac.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea recurată.

Litigiul dedus judecății este un litigiu patrimonial.

În conformitate cu art.84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art.3 alin.(1) lit.j) din Legea taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărîrilor instanțelor judecătorești se achită 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, potrivit reglementărilor art.85 alin.(4) CPC, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

În speță, recurentul-apelant SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”) a făcut uz de dreptul de a cere scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, invocînd situația financiară dificilă, iar instanța de apel, conformîndu-se prevederilor art.85 alin.(4) CPC, dînd aprecierea corespunzătoare probelor prezentate de apelant în sprijinul cererii de acordare a facilităților respective la plata taxei de stat, a dispus scutirea parțială a apelantului, indicîndu-i spre achitare suma de 20 000 lei.

Ca urmare, aplicînd corect dispozițiile art.368 CPC, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 24 noiembrie 2015, a dispus a nu da curs cererii de apel depuse de către SA „CET-2” (actualmente SA „Termoelectrica”), acordînd apelantului termen rezonabil pentru achitarea taxei de stat în sumă de 20 000 lei, prevăzută de lege la depunerea cererii de apel.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel a acționat într-o manieră corectă, conformă prevederilor legale enunțate mai sus, temeiuri de casare a încheierii recurate nu se atestă.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului, precum că instanța de apel nu a ținut cont de situația materială a Societății, a interpretat greșit normele de drept procedural prevăzute la art.85 alin.(4) CPC și, adoptînd soluția de scutire parțială de la plata taxei

de stat i-a îngădit accesul la justiție. Or, potrivit practicii Curții Europene pentru Drepturile Omului, care, într-o jurisprudență constantă, a statuat că dreptul la acces la o instanță nu este „un drept absolut” și că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy-Miloslavky împotriva Regatului Unit, 13 iulie 1995, Kreuz vs Polonia, 2001).

Cerințele pe care trebuie să le îndeplinească restricția respectivă pentru a nu aduce atingere dreptului de acces la justiție sunt ca această limitare să urmărească un scop legitim și să existe un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit (Kreuz vs Polonia).

Resticția impusă apelantului – scutirea doar parțială de la achitarea taxei de stat, urmărește un scop legitim – buna administrare a justiției, iar quantumul taxei de stat ce urmează a fi achitată de apelant în raport cu probele prezentate de acesta întru confirmarea situație financiare dificile și incapacitatea de plată a taxei de stat, nu restrânge dreptul acestuia de acces la justiție într-o asemenea măsură, încât l-ar transforma într-un drept teoretic și iluzoriu.

Din considerentele menționate, avînd în vedere că încheierea contestată este legală și întemeiată, iar recursul este nefondat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide asupra respingerii recursului și menținerii încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către societatea pe acțiuni „Termoelectrica”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății pe acțiuni „Moldova gaz” împotriva societății pe acțiuni „Centrala Electrică de Termoficare-2” cu privire la încasarea dobînzii de întîrziere.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî